

ŽUPNÉ NOVINKY

Pohotovostná služba v každom okresnom meste

MINISTER DRUCKER A ŽUPAN CHUDÍK ROKOVALI O SITUÁCI V ZDRAVOTNÍCTVE

Minister zdravotníctva Tomáš Drucker absolvoval uplynulý štvrtok 16. marca pracovný výjazd v Prešove. O situácii v zdravotníctve i pripravovaných reformách diskutoval s predsedom Prešovského samosprávneho kraja Petrom Chudíkom.

Minister zdravotníctva informoval prešovského župana o viacerých avizovaných zámeroch rezortu a dopade na zdravotnú starostlivosť v regióne. Jednou z nosných tém stretnutia bola otázka budúcich ambulantných pohotovostí, kde minister deklaroval zámer zabezpečiť ambulantnú pohotovostnú službu v okresných mestách na celom Slovensku. „Znamená to, že aj v každom jednom okresnom meste Prešovského kraja bude zachovaná pohotovostná služba, čím zabezpečíme dobrú dostupnosť zdravotnej starostlivosti,“ vyhlásil Tomáš Drucker, ktorý sa tiež vyjadril k plánom budúcich urgentných príjmov a vytvorenia traumatologických centier. „Definovali sme novú sieť, ktorá pozostáva z 32 bodov urgentných príjmov alebo nemocníc, ktoré budú mať urgentný príjem typu jeden a šesť urgentných príjmov typu dva. Ide o najsilnejšie spádové body, kde budú zväzane

najťažšie úrazové stavy a kde budú vybudované tzv. traumacentrá, ktoré na Slovensku v súčasnosti chýbajú. Jeden z týchto bodov plánujeme vytvoriť v Nemocnici Poprad, čím by Prešovský kraj získal aj tento typ urgentného príjmu,“ povedal minister.

Osobitnou témou boli regionálne nemocnice. Samosprávny kraj nemá vo svojej zriaďovateľskej pôsobnosti žiadnu polikliniku či zdravotnícke zariadenie, má len majetkový podiel v nemocniciach vo Vranove nad Topľou, Svidníku, Humennom a Starej Lubovni. Problematika kvality poskytovania zdravotnej starostlivosti a zachovania jej dostupnosti je ale prioritou župy. „Pozitívne vnímam a oceňujem práve takéto typy regionálnych nemocníc, ktoré majú záujem o zlepšovanie svojho prostredia i postavenia v regióne. V kraji tak môžeme hovoriť napríklad o Starej Lubovni, Barde-

jove, Snine, kde vidieť snahu manažmentov nemocníc, ktoré dokážu veľmi dobre a kvalitne zabezpečovať obnovu svojho vybavenia a zázemia. Navyše majú záujem, aby zdravotná starostlivosť dobre fungovala,“ uviedol Tomáš Drucker.

V súvislosti s rezidentským

programom, ktorý má priniesť do zdravotníctva nových a hlavne mladých medikov, akcentoval dôležitosť primárneho kontaktu s pacientom s cieľom rozširovať počet a typy výkonov priamo v ambulanciách všeobecných praktických lekárov ako prvých záchytných bodov starostlivosti

o pacienta. Ďalším problémom je aj zvyšovanie veku lekárov, ktoré pociťuje aj Prešovský kraj. „Veková štruktúra u lekárov pre dospelých naznačuje, že v kraji máme 44 % starších ako 60 rokov, u lekárov pre deti a dospelých je to dokonca 53 %. Je to problém, ktorý už dnes sťažuje zdravotnú sta-

rostlivosť najmä v tak ľudnatom regióne, ako je ten náš,“ uviedol predseda PSK Peter Chudík. Ten ocenil aj pracovné výjazdy ministra zdravotníctva a snahe hovoriť o situácii v zdravotníctve priamo v regiónoch. „Som rád, že sme s ministrom mohli prediskutovať viaceré témy. Systém riešenia niektorých sporných bodov, o ktorých sa veľa rozpráva najmä vo vzťahu k lekárskej službe prvej pomoci, je dostatočne vysvetlený a môže fungovať. Takisto veľmi pozitívne vnímam vzťah k regionálnym nemocniciam. Predpokladám, že veci sa pohnú dopredu a pociťme výsledky aj v našom kraji,“ dodal P. Chudík.

Minister Tomáš Drucker počas výjazdu v Prešove navštívil aj Strednú zdravotnícku školu a Fakultnú nemocnicu s poliklinikou J. A. Reimana. Naznačil, že toto zdravotnícke zariadenie by sa čoskoro malo stať modernejším aj vďaka investíciám, ktoré rezort plánuje. O svojich zámeroch, ako aj pripravovaných zmenách v zdravotníctve napokon diskutoval v tento deň aj so zástupcami z radov lekárov, kde vysvetľoval pripravované kroky rezortu.

DO REKONŠTRUKCIÍ REGIONÁLNYCH KOMUNIKÁCIÍ PÔJDE 3,2 MILIÓNOV EUR

Cestári opravia 30 havarijných úsekov v kraji

Prešovský samosprávny kraj plánuje v tomto roku zrekonštruovať 30 havarijných úsekov na cestách II. a III. triedy. V rámci navrhovaných akcií chce opraviť viac ako 26 kilometrov komunikácií za viac ako 3,2 miliónov eur. Použitie financií, ktoré pochádzajú z tretej tranže úveru z Európskej investičnej banky, schválili vo februári poslanci krajského parlamentu.

„Rozdelili sme prostriedky pre jednotlivé okresy adekvátne podľa podielu spravovanej dĺžky ciest aj s návrhom úsekov, ktoré sú najkritickejšie a z hľadiska stavbe-technického stavu najproblematickejšie. V týchto dňoch začíname realizovať verejné obstarávanie a pripravujeme všetko tak, aby sme so samotnou rekonštrukciou začali už v mesiacoch máj až jún,“ uviedol Jozef Havrila, poverený riadením Správy a údržby ciest (SÚC) PSK. Ako dodal, vybrané úseky ciest sú v havarijnom stave, negatívne ovplyvňujú kvalitu a bezpečnosť dopravy.

„Na týchto úsekoch sa nachádzajú výrazné výtčky v kryte vozovky, je vypratý jej povrch a na úsekoch sú lokálne rozpady či trhliny. Sme pripravení zlepšiť aj vodný režim úpravou odvodňovacích zariadení, sa-

náciou cestných priekop či rekonštrukciou priepustov,“ povedal J. Havrila.

SÚC PSK v rámci spravovanej siete komunikácií II. a III. tried s dĺžkou 2 435 kilometrov eviduje 750 kilometrov ciest v tzv. 4.a 5. stupni, teda v nevyhovujúcom a havarijnom stave, čo je takmer 31 % celkovej dĺžky. Aktuálnymi investičnými akciami sa z tejto výmery opraví viac ako 26 kilometrov. Vybrané úseky sa budú realizovať najmä na cestách III. triedy, len päť úsekov v okresoch Vranov nad Topľou, Medzilaborce, Snina a Humenné sú komunikáciami II. triedy. Na opravu ciest pôjde 3 225 000 eur, ďalších 15 tisíc eur smeruje do Levoče na nákup strojného vybavenia, konkrétne cestnej asfaltovej frézy.

Investície do regionálnych ciest ale týmto nekončia. SÚC PSK

predložila v rámci výzvy Integrovaného regionálneho operačného programu IROP 2014 – 2020 pre Bezpečnú a ekologickú dopravu v regiónoch štyri projektové zámery za takmer 18 miliónov eur. V prípade schválenia predložení žiadostí spoluúčasť PSK predstavuje sumu takmer 900 tisíc eur.

„Do projektových žiadostí sa dostali cesty druhej a tretej triedy, ktoré sú prioritné a ktoré spájajú a pomáhajú rozvoju verejnej dopravy, zvyšujú plynulosť a bezpečnosť premávky, prípadne sa napájajú na tranzity či cesty I. triedy. Sú to úseky Prešov - Klenov, Kapušany - Demjata, Malá Poľana - Medzilaborce a Poprad - Starý Smokovec,“ konkretizoval Jozef Havrila s tým, že výsledky hodnotiaceho procesu budú známe v najbližších mesiacoch.

Rekonštrukcie havarijných úsekov ciest v roku 2017 podľa jednotlivých okresov:

Okres Bardejov: spolu 402 705 €

Smilno - križ. III/3517 (99 007 €)
Kurov (110 904 €)
Bardejovská Nová Ves - Bardejov (192 794 €)

Miklušovce - Sedlice (71 424 €)
Zlatá Baňa (103 468 €)
Opina - Lučina (85 104 €)

Okres Medzilaborce: spolu 172 100 €

Repejov - Olka - križ. III/3962 (172 100 €)

Okres Sabinov: spolu 195 100 €

Đačov (71 222 €)
Č. Voda - Jakovany (77 461 €)
Ostrovany - spojka (46 417 €)

Okres Snina: spolu 193 490 €

Stakčín - priefah (193 490 €)

Okres Stará Lubovňa: spolu 215 550 €

Plaveč - Andrejovka (133 000 €)
Pastovník - spojka (82 550 €)

Okres Humenné: spolu 262 580 €

Topolovka - priefah (205 580 €)
Humenné - Závadka (57 000 €)

Okres Svidník: spolu 215 720 €

Ladomirova - Vagríneec (83 209 €)
Kurimka (27 275 €)
Mestisko - Svidník (105 236 €)

Okres Poprad: spolu 284 310 €

Vydrník (147 558 €)
Poprad - Veľký Slavkov (54 976 €)
Poprad - Spišská Teplica - priefah (81 776 €)

Okres Stropkov: spolu 187 500 €

Šandal - Radoma (102 357 €)
Breznička - Veľkrop (85 143 €)

Okres Kežmarok: spolu 238 570 €

Tvarožná - Vlčkovce (122 570 €)
Spišské Hanušovce - Osturňa (116 000 €)

Okres Vranov nad Topľou: spolu 281 120 €

Slovenská Kajňa - Kvakovce (109 613 €)
Vyšný Žipov - Petkovce (104 680 €)
Jasenovce - Girovce (66 827 €)

Okres Levoča: spolu 158 675 €

Dravce - Dlhé Stráže (158 675 €)

Investícia do technického vybavenia:

SÚC Levoča - cestná asfaltová fréza (15 000 €)

Okres Prešov: spolu 417 580 €

Dulova Ves - Kokošovce (157 584 €)

TÝŽDEŇ SLOVENSKÝCH KNIŽNÍC PRINIESOL STOVKY NOVÝCH ČITATEĽOV

Regionálne knižnice vyhlásili anketu - Kniha roka PSK 2017!

Týždeň slovenských knižníc (TSK) má za sebou už svoj 18. ročník. Jeho celoslovenské otvorenie s podtitulom *Knižnice pre všetkých* sa uskutočnilo po prvýkrát na území Prešovského kraja priamo v Prešove. Podujatie organizované Slovenskou asociáciou knižníc a Spolkom slovenských knihovníkov prinieslo desiatky výnimočných aktivít s cieľom propagovať tieto inštitúcie a hlavne čítanie kníh.

Týždeň slovenských knižníc, ktorý v tomto roku trval od 13. do 19. marca, zaznamenal úspech i v siedmich regionálnych knižniciach Prešovského samosprávneho kraja. „Počas trvania Týždňa slovenských knižníc sme zorganizovali 184 aktivít a zaznamenali 11 443 návštevníkov. Je to doposiaľ najviac v doterajšej histórii podujatia. Opäť sme pripravili široké spektrum aktivít pre všetky vekové kategórie. Záujem bol o besedy so spisovateľmi, ale aj o burzy kníh, zážitkové čítania, výstavy, súťaže i prednášky na rozmanité témy. Najviac rezonovali podujatia ku Dňu ľudovej rozprávky“ uviedla Marta Skalková, riaditeľka Knižnice P.O. Hviezdoslava v Prešove, ktorá má zároveň aj krajskú metodickú pôsobnosť.

Okresná knižnica Dávida Gutgesela v Bardejove stavila na detského čitateľa a ľudovú rozprávku, no pripravila aj pre vekovo zrelšie ročníky prednášky o významných bardejovských rodoch. Lubovnianska knižnica predstavila svoju novú webovú

stránku. Návštevníci Vihorlatskej knižnice v Humennom si vychutnali zážitky z Nepálu a Indie prostredníctvom cestovateľa Milana Kuruca. Svoj príbeh vyrozprávali aj živé knihy - zaujímavé osobnosti spoločenského života v Podtatranskej knižnici v Poprade. Podduklianska knižnica vo Svidníku už tradične zorganizovala podujatia v jedinečnom bibliobuse, Hornozemplínska knižnica vo Vranove nad Topľou zas tréningy pamäte a pod názvom Fablabik prezentácie 3D tlač. Najnavštevovanejšia knižnica v kraji - knižnica P.O. Hviezdoslava v Prešove pripravila okrem celoslovenského otvorenia Týždňa slovenských knižníc aj vyhlásenie celoročnej vedomostnej súťaže pre dospelých s názvom Spadli sme z jahody alebo nás prešiel kôň.

Regionálne knižnice počas celého týždňa už tradične odpúšťali poplatky za oneskorené vrátenie kníh či ponúkali bezplatný zápis nových čitateľov. „Na pokutách bolo odpustených

1 619 eur, čo je celkom slušné číslo. Viac nás ale tešia prírastky nových čitateľov. Počas uplynulého týždňa sme ich zaregistrovali 1 441,“ povedala M. Skalková.

Novinkou aktuálneho ročníka bolo vyhlásenie 1. ročníka čitateľskej súťaže Kniha roka Prešovského samosprávneho kraja. Jej motívom je vybrať najkrajšiu či najhodnotnejšiu publikáciu, ktorá vyšla v roku 2017, je spätá témou, osobou autora textovej alebo obrazovej časti s regiónom Prešovského kraja. „Chceme týmto podnietiť autorov, ale aj čitateľov, aby si všimli našu regionálnu literatúru a ocenili snahu i úsilie, vďaka ktorým evidujeme nové prírastky aj v našej regionálnej knižnici,“ dodala M. Skalková.

V zriaďovateľskej pôsobnosti Prešovského samosprávneho kraja je sedem regionálnych knižníc - v Prešove, Poprade, Starej Ľubovni, Vranove nad Topľou, Bardejove, Humennom a vo Svidníku. Ich fondy tvoria 796 178 kníh

Celoslovenské otvorenie Týždňa slovenských knižníc sa konalo 13. marca v Dvorane Evanjelického kolégia v Prešove.

a iných dokumentov. Ročne evidujú 39 769 registrovaných používateľov, 490 653 návštevníkov 1 420 533 výpožičiek a uskutočnia 3 075 kultúrno-výchovných a vzdelávacích podujatí. Na činnosť knižníc zriaďovateľ vynaloží ročne vyše 2,5 milión eur. Vlni samosprávny kraj pridelil aj mimoriadnu dotáciu na nákup kníh vo výške 100 tisíc eur a tento rok plánuje na tento účel vyčleniť ďalších 18 tisíc eur zo svojho rozpočtu.

VIETE, ŽE...

- ... v Prešovskom kraji je evidovaných 310 verejných knižníc, najviac zo všetkých krajov?
- ... ich fondy majú vyše 2 miliónov kníh a iných dokumentov a ročne zaznamenajú okolo 750 tisíc návštevníkov?
- ... každý 10-ty občan kraja je návštevníkom nejakej verejnej knižnice?
- ... priamo v zriaďovateľskej pôsobnosti PSK je 7 regionálnych knižníc, 16 mestských knižníc zriaďujú mestá PSK a ostatné sú obecné knižnice?
- ... najstaršou verejnou knižnicou v Prešovskom kraji je Hornozemplínska knižnica vo Vranove nad Topľou, ktorá vznikla 1. apríla 1922 a bude mať už 95 rokov?

Výber strednej školy - mimoriadne dôležitý krok v živote

V KURZE JE ELEKTROTECHNIKA, STROJÁRSTVO I STAVEBNÍCTVO

Výber profesijnej kariéry je mimoriadne dôležitým rozhodnutím v živote každého človeka. Zvoliť si svoje smerovanie a správnu voľbu je dôležité i pre deviatnikov, ktorí sa hlásia na stredné školy a ktorých už o niekoľko týždňov čakajú prijímacie skúšky.

V zriaďovateľskej pôsobnosti Prešovského samosprávneho kraja je 77 stredných škôl, ktoré ponúkajú pre deviatnikov dostatok miest. Na gymnáziách je možné prijať 1 457 študentov, študijné odbory s maturitou majú

prípravených 3 460 miest a s výučným listom môže ukončiť učebné odbory 1 076 žiakov. Umelecké odbory majú k dispozícii 252 miest. Stredné školy v kraji sú pripravené prijať aj 948 žiakov, ktorí nemajú ukončený deviaty ročník. Podľa predpokladov na župné stredné školy nastúpi od septembra približne 6 500 prvákov.

Po minuloročných skúsenostiach najväčší záujem očakávajú gymnáziá a školy so zameraním na technické odbory. V Prešovskom kraji sa perspektívnymi

ukazujú elektrotechnika, strojárstvo i stavebníctvo. Vyhľadávanými začínajú byť aj kombinované učebné odbory, ako napríklad cukrár - kuchár či cukrár - pekár, po absolvovaní ktorých žiak získa dva výučné listy.

Od budúceho školského roka študenti v kraji získajú možnosť vzdelávať sa aj v celkom nových odboroch. Sú medzi nimi napríklad chemik operátor, operátor farmaceutickej výroby či klient-sky manažér pošty. Budúci absolventi sa môžu pripravovať aj na celkom atraktívne profesie súvisiace s ochranou osôb a majetku, využitím nových technológií na

zniženie energetickej náročnosti budov či s obsluhovaním lesnej techniky.

Pri prijímaní žiakov na štúdiu na stredných školách riaditelia škôl postupujú v súlade so zákonom o výchove a vzdelávaní, tzv. školským zákonom a podľa harmonogramu prijímacích skúšok. Kritériá prijímacieho konania a ostatné dôležité informácie zverejňujú školy na svojich webových sídlach. Spravidku študijnými odborními a strednými školami v pôsobnosti Prešovského samosprávneho kraja ponúka aj oficiálny internetový portál PSK www.po-kraj.sk.

Dôležité termíny:

Podanie prihlášok

- pre študijné a učebné odbory, ktoré nevyžadujú overenie špeciálnych schopností, zručností alebo talentu **do 10. 4. 2017**

Prijímacie skúšky (PS)

- pre študijné a učebné odbory, ktoré vyžadujú overenie špeciálnych schopností, zručností alebo talentu **25. 3. - 15. 4. 2017**

- pre ostatné študijné a učebné odbory

- I. termín 9. 5. 2017**
- II. termín 11. 5. 2017**

- ďalší termín PS (na nenaplnené počty miest) **20. 6. 2017**

Rozvoj slovensko-poľského pohraničia za 60 miliónov eur

Prešovský samosprávny kraj v rámci programu európskych projektov slovensko-poľskej spolupráce má na konte ďalšie úspešné žiadosti. Monitorovací výbor programu INTERREG V-A 2014 - 2020 schválil 18 projektov v hodnote viac ako 60 miliónov eur. Partneri zúčastnení v projektoch v rámci kraja preinvestujú približne 24 miliónov eur.

V rámci cezhraničnej spolupráce v Prešovskom samosprávnom kraji boli schválené štyri strešné projekty na podporu mikroprojektov vo výške viac ako

4 milióny eur, štyri vlajkové projekty za približne 6,3 miliónov eur, tri dopravné za takmer 10,4 miliónov eur a sedem projektov venovaných ochrane a rozvoju prírodného a kultúrneho dedičstva za takmer 3,5 milióna eur.

„V našom kraji sa týmto preinvestuje spolu 24 142 277 eur, pričom celková hodnota projektov je viac ako 60 miliónov eur. Táto podpora rozhodne napomôže nášmu kraju napredovať v rozvoji jeho potenciálu a taktiež zvýši kvalitu života našich obyvateľov,“ uviedol predseda Prešovského samosprávneho

kraja Peter Chudík. Župa vďaka eurofondom o.i. podporí aj rozvoj náboženského turizmu cez projekt Svätomariánska púť, zrekonštruuje a zmodernizuje cestné spojenia na pohraničí v okresoch Snina, Medzilaborce a Bardejova. Financie pomôžu vytvoriť nové produkty cestovného ruchu vrátane budovania trans-európskej cyklotrasy EuroVelo 11 v starolubovnianskom regióne.

Ako dodal predseda PSK, v rámci realizácie strešných projektov bude zazmluvnených tiež 47 tzv. mikroprojektov, ktoré po-

môžu realizovať viaceré rozvojové aktivity v kraji vo výške 1,8 miliónov eur. „Okrem toho máme pripravených viacero kvalitných projektových zámerov, v rámci ktorých po ich dopracovaní je možné opätovne sa uchádzať o finančné prostriedky aj v ďalších výzvach,“ dodal P. Chudík. V tomto roku v máji vyjde výzva týkajúca sa dopravnej infraštruktúry, ďalšia bude zverejnená na jeseň 2017 na projekty v oblasti ochrany a rozvoja prírodného a kultúrneho dedičstva.

Zoznam schválených projektov nájdete na www.po-kraj.sk